

# Polsko-niemiecka Umowa o zabezpieczeniu społecznym z 9 października 1975 r.

- Kogo obowiązuje Umowa?
- Jaki wpływ ma Umowa na Pana/Pani emeryturę/rentę?
- Gdzie można złożyć wniosek o emeryturę/rentę?



## 40 lat polsko-niemieckiej Umowy o zabezpieczeniu społecznym

Umowę o zabezpieczeniu społecznym między Polską a Niemcami podpisano 40 lat temu – 9 października 1975 – w Warszawie. Umowa ta obowiązuje wszystkie osoby, które przebyły okresy ubezpieczenia w Polsce i w Niemczech lub które mogą udowodnić okresy w jednym z tych państw, przebywały 31 grudnia 1990 w Niemczech lub w Polsce i dzisiaj nadal tam mieszkają – niezależnie od obywatelstwa.

1 maja 2004 r. Polska stała się członkiem Unii Europejskiej. Od tego czasu w Polsce obowiązuje europejskie prawo wspólnotowe – i nadal Umowa z 1975 roku.

Umowa ta stawia Pana/Panią tak, jakby Pan/Pani przeby/a całe swoje życie zawodowe w teraźniejszym miejscu zamieszkania.

Od 1976 r. do końca 1990 r. przeprowadziło się z Polski do Niemiec – w szczególności niemieckiego pochodzenia - więcej niż 900 000 osób. Jeżeli należy Pan/Pani do kręgu tych osób, to broszura ta przybliży skorzystanie z postanowień tej Umowy.

### Metryczka

Wydawca: Niemieckie Federalne Ubezpieczenie Rentowe, Dział Prasowy i Pracy Publicznej, Komunikacja  
10709 Berlin, Ruhrstraße 2, Adres pocztowy: 10704 Berlin,  
Telefon: 030 865-0, Faks: 030 865-27379, Internet: [www.deutsche-rentenversicherung.de](http://www.deutsche-rentenversicherung.de),  
E-Mail: [drv@drv-bund.de](mailto:drv@drv-bund.de), De-Mail: [De-Mail@drv-bund.de-mail.de](mailto:De-Mail@drv-bund.de-mail.de)

Fotografia: Archiwum zdjęć instytucji Niemieckie Federalne Ubezpieczenie Rentowe

Druk: Fa. Heenemann GmbH & Co., Berlin, Wydanie drugie (9/2015), Nr. 772.

Niniejsza broszura jest częścią pracy publicznej instytucji Niemieckie Ubezpieczenie Rentowe; będzie ona przekazywana w zasadzie bezpłatnie i nie jest przeznaczona do sprzedaży.



## Spis treści

- 4 Kogo obejmuje Umowa z 1975 r.?
- 7 Dwa staże ubezpieczeniowe – jedna emerytura/renta
- 9 Jakie polskie okresy ubezpieczeniowe są zaliczane?
- 12 Jakie dokumenty muszą przedłożyć?
- 14 Z polskich okresów będą niemieckie
- 16 Jak oblicza się emeryturę/rentę z włączonych polskich okresów?
- 18 Umowa o zabezpieczeniu społecznym lub europejskie prawo wspólnotowe
- 21 Wniosek o emeryturę/rentę
- 25 Udzielamy porad na miejscu
- 26 Tylko o krok od Pana/Pani Ubezpieczenia Rentowego



## Kogo obejmuje Umowa z 1975 r.?

**Umowę zawarto w 1975 r. w celu umożliwienia odpowiedniego zabezpieczenia na starość w Niemczech ubezpieczonym, którzy przeprowadzili się z Polski do Niemiec. Jako umowa obustronna obejmuje ona również ubezpieczonych, którzy przeprowadzili się z Niemiec do Polski.**

Z uregulowań Umowy może Pan/Pani skorzystać, jeśli Pan/Pani:

- przeprowadził/a się do 31 grudnia 1990 r. do Niemiec lub do Polski i od tego czasu tam mieszka, a także
- był/a Pan/Pani ubezpieczony/a w ustawowym ubezpieczeniu emerytalno-rentowym w Niemczech i/lub w Polsce.

### **Przykład:**

Artur K. ukończy 2 maja 2016 r. 67 lat. W sierpniu 1989 r. przeprowadził się z Polski do Hamburga i od tego czasu tam mieszka. Do dnia przeprowadzki Artur K. pracował w Polsce i był ubezpieczony w polskim Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych ZUS. Jego obejmuje Umowa z 1975 r.

Jeżeli przeprowadził/a się Pan/Pani do Niemiec dopiero po 31 grudnia 1990 r., to stosuje się wyłącznie europejs-

kie prawo wspólnotowe. Więcej na temat prawa wspólnotowego można przeczytać od strony 18 w rozdziale: „Umowa o zabezpieczeniu społecznym lub europejskie prawo wspólnotowe“.

#### **Nasza wskazówka:**

Jeżeli przeprowadził/a się Pan/Pani do Niemiec po 31 grudnia 1990 r., ale najpóźniej do 30 czerwca 1991 r., to ewentualnie w tej sytuacji można też zastosować Umowę. Proszę poradzić się w instytucji ubezpieczenia rentowego.

Jeżeli mieszka Pan/Pani w Niemczech, to prawo do emerytury/renty przy zastosowaniu Umowy z 1975 roku zależy również od tego, czy mieszka Pan/Pani bezterminowo i prawnie w Niemczech. To znaczy, że centrum interesów życiowych jest na stałe w Niemczech.

#### **Proszę pamiętać:**

**Proszę złożyć wraz z wnioskiem o wyjaśnienie konta i wnioskiem o emeryturę/rentę na przykład polski paszport z adnotacją o pobycie lub pierwsze zameldowanie w Niemczech w urzędzie meldunkowym jako dowód stałego pobytu w Niemczech. Jako dowód mogą służyć także dowód wypędzonych (A lub B) lub zaświadczenie w myśl federalnej ustawy o wypędzonych.**

Z Umowy może Pan/Pani tylko wtedy skorzystać, gdy będzie Pan/Pani nadal mieszkać w Niemczech. Jeżeli przeprowadzi się Pan/Pani z powrotem do Polski lub do innego kraju, to straci Pan/Pani prawa wywodzące się z Umowy. Proszę się jednak nie martwić, ponieważ europejskie prawo wspólnotowe i inne umowy o

Proszę przeczytać na ten temat na stronach od 18 do 20.

zabezpieczeniu społecznym oferują Panu/Pani różne możliwości otrzymania emerytury/renty w Europie i na świecie.

Dalsze informacje na temat ustawy o obcych rentach (FRG) znajdzie Pan/Pani w broszurze „Aussiedler und ihre Rente”.

#### **Nasza wskazówka:**

Jeżeli pochodzi Pan/Pani z Polski, to dla Pana/Pani może mieć znaczenie zarówno Umowa z 1975 r. jak też ustawa o obcych rentach (FRG). Ustawa ta reguluje prawo emerytalno-rentowe dla osób późnoprzesiedlonych i wypędzonych z państw Europy Wschodniej. Instytucja ubezpieczenia emerytalno-rentowego udziela porad na ten temat.



## Dwa staże ubezpieczeniowe – jedna emerytura/renta

**Świadczenia w myśl Umowy z 1975 r. przyznaje się według tak zwanej zasady włączenia okresów. Okresy ubezpieczeniowe z jednego państwa Umowy przejmuje się do systemu drugiego państwa Umowy.**

Państwo Umowy, w którym Pan/Pani mieszka przejmuje okresy ubezpieczeniowe przebyte w innym państwie Umowy.

### **Przykład:**

Urszula P. przeprowadziła się w 1988 r. z Polski do Bochum. W Polsce przepracowała najpierw 10 lat. W Bochum pracuje 28 lat, aż do roku 2016, w którym złożyła wniosek o emeryturę/rentę. Niemiecka instytucja ubezpieczenia emerytalno-rentowego przejmuje 10 lat ubezpieczenia w Polsce. Niemiecka instytucja oblicza emeryturę/rentę z 38 lat ubezpieczenia tylko w myśl niemieckich przepisów. Z Polski nie otrzyma Urszula P. żadnej emerytury/renty.

Na czym polega włączenie okresów dowie się Pan/Pani od strony 14.

Zasada włączenia okresów stawia Pana/Pani okresy tak, jakgdyby Pan/Pani przepracowała swoje życie zawodowe jednolicie w państwie, w którym Pan/Pani mieszka.

Zarówno w kwestii spełnienia warunków do otrzymania niemieckiej emerytury/renty jak też przy obliczeniu Pana/Pani emerytury/renty uwzględnia się Pana/Pani polskie okresy ubezpieczeniowe.

#### **Nasza wskazówka:**

O ofercie świadczeń informuje duża ilość bezpłatnych broszur Niemieckiego Ubezpieczenia Rentowego. Proszę przeczytać takie broszury jak: „Die richtige Altersrente für Sie“, „Erwerbsminderungsrenten: Das Netz für alle Fälle“ i „Hinterbliebenenrente: Hilfe in schweren Zeiten“.

#### **Miejsce zamieszkania w Polsce**

Jeżeli przebył/a Pan/Pani również niemieckie okresy ubezpieczeniowe i mieszkał/a Pan/Pani przed 1 stycznia 1991 r. w Polsce, to okresy te w myśl Umowy uwzględnia tylko polska instytucja ubezpieczenia emerytalno-rentowego. Wtedy nie ma Pan/Pani prawa do emerytury/renty z niemieckiego ubezpieczenia rentowego.

Instytucja Ubezpieczenia Emerytalno-Rentowego – Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) – rozpatrzy w myśl swoich przepisów prawnych, czy ma Pan/Pani prawo do emerytury/renty i jakie niemieckie okresy ubezpieczeniowe mogą być zaliczone. Instytucja ta ustala także wysokość Pana/Pani emerytury/renty. Z wszelkimi pytaniami i wnioskami proszę zwracać się do ZUS.

Adres instytucji  
znajdzie Pan/Pani  
na stronie 23.

#### **Zwrot składek zamiast otrzymania emerytury/renty**

Nie zwraca się składek za polskie lub niemieckie okresy ubezpieczeniowe uznane w myśl Umowy. Stąd też nie ma Pan/Pani możliwości wyboru między wypłatą emerytury/renty a zwrotem składek.





## Jakie polskie okresy ubezpieczeniowe są zaliczane?

**W myśl Umowy z 1975 r. zaliczane są zasadniczo wszystkie polskie okresy ubezpieczeniowe, które uwzględniane są według polskich przepisów prawnych i objęte są zakresem obowiązywania Umowy z 1975 r.**

Zakres obowiązywania Umowy rozciąga się w Polsce na:

- powszechne zaopatrzenie emerytalno-rentowe pracowników,
- zaopatrzenie emerytalno-rentowe górników i
- zaopatrzenie emerytalno-rentowe pracowników kolei.

Informacje na temat obecnego ubezpieczenia emerytalno-rentowego w Polsce znajdzie Pan/Pani w broszurze „Meine Zeit in Polen – Arbeit und Rente europaweit”.

W Polsce istnieje obecnie jednolity powszechny system ubezpieczenia emerytalno-rentowego. Istniejące do 31 grudnia 1998 r. systemy odrębne, np. dla rzemieślników pracujących na własny rachunek, dla górników i pracowników kolei zostały zlikwidowane. Przez to jednak nie zmieniły się zakresy stosowania Umowy.

Więcej na temat włączenia okresów znajdzie Pan/Pani na stronie 14.

Pana/Pani okresy ubezpieczeniowe przebyte w Polsce zostaną zaliczone, jeśli polska instytucja ubezpieczenia emerytalno-rentowego – ZUS – je potwierdzi lub Pan/Pani te okresy udokumentuje odpowiednimi dowodami.

Jakie polskie okresy ubezpieczeniowe można zaliczyć zależy od tego, w jakim systemie był/a Pan/Pani ubezpieczony/a w Polsce: w pracowniczym czy też niepracowniczym.

Jeżeli przebył/a Pan/Pani w myśl polskich przepisów prawnych okresy pracownicze, to okresy te mogą być zaliczone w myśl Umowy z 1975 r. Oprócz okresów zatrudnienia zalicza się tu również:

- okresy wychowywania dzieci,
- okresy służby zasadniczej i
- okresy kształcenia.

Okresy pracy chałupniczej i okresy przebyte w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych (RSP) były do 31 grudnia 1998 r. równorzędne z okresami pracowniczymi i mogą być również zaliczone na podstawie Umowy z 1975 r.

Osoby z systemu niepracowniczego były ubezpieczone do 31 grudnia 1998 r. w odrębnych systemach. Jeżeli przebył/a Pan/Pani okresy w Polsce w systemie niepracowniczym, to zasadniczo okresy te nie są objęte Umową z 1975 r.

Okresami w systemie niepracowniczym są na przykład:

- okresy działalności rzemieślników na własny rachunek,
- okresy działalności na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej (np. jako sprzedawca w kiosku, jako właściciel restauracji lub stacji benzynowej),
- okresy właścicieli taksówek,
- okresy członkostwa w Zrzeszeniu Handlu Prywatnego i Usług lub
- okresy innych osób wykonujących działalność na własny rachunek.

**Proszę pamiętać:**

**Jeżeli na koniec w Polsce przebył/a Pan/Pani okresy w systemie pracowniczym, to okresy w systemie niepracowniczym przebyte przed tymi okresami mogą być włączone w myśl Umowy z 1975 r. w niemiecki system prawny. Proszę zasięgnąć porady na ten temat.**

Jeżeli był/a Pan/Pani w Polsce członkiem w odrębnym systemie zaopatrzenia, np. jako rolnik lub osoba będąca w stosunku służby (tzw. „mundurowi“, np. żołnierze zawodowi lub funkcjonariusze Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej i Służby Więziennej), to obowiązują pewne wyszczególnienia:

- okresy przebyte w odrębnym systemie rolników nie są objęte Umową z 1975 r. Okresy zatrudnienia w gospodarstwach rodziców mogą być zaliczone pod pewnymi warunkami,
- okresy przebyte w systemach odrębnych dla funkcjonariuszy wojska, Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej i Służby Więziennej nie są wprawdzie bezpośrednio objęte Umową, ale mogą być pod pewnymi warunkami zaliczone jak okresy systemu pracowniczego.

**Nasza wskazówka:**

Okresy nie zaliczone w myśl Umowy z 1975 r., można ewentualnie uwzględnić w myśl niemieckiej ustawy o obcych rentach (FRG) lub na podstawie europejskiego prawa wspólnotowego. Na ten temat proszę przeczytać na stronie 19. W przypadku wątpliwości proszę zwrócić się do instytucji ubezpieczenia emerytalno-rentowego.





## Jakie dokumenty muszą przedłożyć?

**Jeżeli złoży Pan/Pani wniosek o uznanie polskich okresów ubezpieczeniowych, np. w ramach złożenia wniosku o emeryturę/rentę, to zasadniczo polski Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ZUS – potwierdza na zapytanie niemieckiej instytucji ubezpieczenia emerytalno-rentowego te okresy. Niemiecka instytucja ubezpieczenia emerytalno-rentowego może te okresy także sama potwierdzić.**

Aby udokumentować polskie okresy, to w niemieckiej instytucji ubezpieczenia emerytalno-rentowego powinien/powinna Pan/Pani przedłożyć następujące dowody:

- polską legitymację ubezpieczeniową lub legitymację tymczasową,
- zaświadczenia pracy wystawione przez państwowych lub uspołecznionych pracodawców, np. polskie zaświadczenia o przyjęciu do pracy i zwolnieniu z pracy, jeśli czytelne są daty początku i końca zatrudnienia i
- zaświadczenie z polskich instytucji ubezpieczeniowych – ZUS – o okresach składowych pracowników zatrudnionych u polskich prywatnych pracodawców.

Jeżeli nie posiada Pan/Pani tych dowodów w oryginale, to może Pan/Pani złożyć także następujące zaświadczenia:

- umowy o pracę,
- zaświadczenia o urlopie lub o wyróżnieniach, jeśli zawierają dane o zatrudnieniu,
- książeczki lub dowody członków związków zawodowych,
- wpisy w innych dokumentach o istniejących stosunkach zatrudnienia,
- zaświadczenia o przyjęciu do pracy i zwolnieniu z pracy,
- dowody służbowe.

**Proszę pamiętać:**

**Wszystkie dokumenty proszę złożyć w oryginale.  
Jeżeli posiada Pan/Pani tłumaczenia tych dokumentów, to proszę je także załączyć.**



## Z polskich okresów będą niemieckie

**Uznane w myśl Umowy Pana/Pani polskie okresy ubezpieczeniowe włącza się odpowiednio do ich rodzaju w niemieckie ubezpieczenie emerytalno-rentowe.**

To oznacza, że Pana/Pani okresy ubezpieczeniowe na podstawie zatrudnienia lub działalności klasyfikuje się jako okresy składkowe lub okresy zatrudnienia.

Okresami zaliczalnymi mogą być na przykład okresy bezrobocia lub okresy kształcenia w szkole.

Inne okresy, które nie są okresami zatrudnienia lub składkowymi uwzględnia się w niemieckim ubezpieczeniu emerytalno-rentowym odpowiednio do ich rodzaju jako okresy wychowania dzieci, jako okresy zastępcze lub okresy zaliczalne.

### **Nasza wskazówka:**

Niemieckie Ubezpieczenie Rentowe posiada na ten temat bezpłatną broszurę „Rente: Jeder Monat zählt“, z której można dowiedzieć się na przykład o okresach składkowych, okresach wychowywania dzieci i okresach zaliczalnych.

Polskie okresy ubezpieczeniowe można tylko wtedy uwzględnić, gdy objęte są zakresem obowiązywania Umowy i gdy rodzaj okresów ubezpieczeniowych porównywalny jest z okresami osób ubezpieczonych w Niemczech. Okresy te nie powinny być ani lepiej ani gorzej uwzględnione niż tutejsze okresy.

Stąd też na przykład okresy pracy na własny rachunek przed wprowadzeniem obowiązku ubezpieczenia w Polsce nie mogą być zaliczone w myśl Umowy ze względu na brak uiszczenia składek, mimo możliwości zaliczenia tych okresów w Polsce.

Ponadto nie mogą być uwzględnione okresy rolników indywidualnych lub twórców, które nie są objęte Umową lub ustawą o obcych rentach (FRG). To obowiązuje nawet wtedy, gdy w Polsce były uiszczone składki.

Proszę poinformować się.

Szczegóły reguluje ustawa o obcych rentach i inne niemieckie przepisy.

**Proszę pamiętać:**

**Nawet wtedy, gdy otrzymał/a Pan/Pani decyzję o ustalonych polskich okresach ubezpieczeniowych, to okresy te do momentu otrzymania emerytury/renty nie są ostatecznie ustalone. Uzasadnione jest to tym, że tylko te okresy mogą być uwzględnione, które uznane zostaną na początku wypłacania emerytury/renty w myśl obowiązującego wtedy prawa. Stąd też przy złożeniu wniosku o emeryturę/rentę ustalone okresy będą jeszcze raz rozpatrzone w myśl aktualnego prawa.**



## Jak oblicza się emeryturę/rentę z włączonych polskich okresów?

**Na podstawie zasady włączenia okresów okresy Pana/Pani zatrudnienia są tak samo brane pod uwagę, jakgdyby Pan/Pani przebył/a je w Niemczech.**

Stąd też przy obliczeniu niemieckiej emerytury/renty brane są pod uwagę w celu sklasyfikowania okresów zatrudnienia przebytych w Polsce „niemieckie” zarobki. Składki uiszczone do polskiego ubezpieczenia emerytalno-rentowego względnie brane za podstawę zarobki nie są tak po prostu przeliczane.

Za pomocą tabeli wyszukuje się fikcyjny zarobek – w zależności od Pana/Pani kwalifikacji, wykonywanej działalności i gałęzi gospodarki, w której Pan/Pani pracował/a. Ten fikcyjny zarobek ma odpowiadać zarobkowi, który otrzymałaby osoba ubezpieczona w Niemczech zatrudniona na podobnych warunkach.

Jak oblicza się z punktów płacowych świadczenie, można dowiedzieć się z broszury „Rente: So wird sie berechnet”.

Te zarobki zamienia się na punkty płacowe, z których oblicza się świadczenie.

Jeżeli ma Pan/Pani okresy wykształcenia zawodowego, zasadniczej służby wojskowej i okresy wychowywania dzieci, to instytucja ubezpieczenia emerytalno-rentowego przyporządkuje tym okresom stałe wartości.



Przy dochodzeniu punktów płacowych z okresów przebytych w Polsce należy pamiętać o regulacjach ustawy o obcych rentach FRG.

**Tu ma Pan/Pani korzyści z Umowy:**

Regulacje FRG zasadniczo przewidują dla punktów płacowych z okresów składkowych i zatrudnienia zmniejszenie do 60 procent i ograniczenie do 25 punktów płacowych (lub 40 dla małżonków i partnerów życiowych). Jeżeli zastosuje się jednak Umowę z 1975 roku, to nie następuje zmniejszenie lub ograniczenie tych punktów.



## **Umowa o zabezpieczeniu społecznym lub europejskie prawo wspólnotowe**

**Europejskie prawo wspólnotowe reguluje prawo do emerytury/renty, jeżeli Pan/Pani pracował/a w wielu krajach członkowskich Unii Europejskiej. Czy Pana/Pani emerytura/renta obliczona będzie w myśl prawa wspólnotowego, czy też na podstawie Umowy, to zależy przede wszystkim od osobistego i zawodowego przebiegu życia.**

Dokładne informacje na temat europejskiego prawa wspólnotowego znajdzie Pan/Pani w broszurze „Życ i pracować w Europie”. Broszura ta wydana jest również w języku polskim.

Jeżeli spełnia Pan/Pani warunki wymienione w rozdziale „Kogo obejmuje Umowa z 1975 r.?”, to ma Pan/Pani nadal korzyści na podstawie Umowy.

Jeżeli emeryturę/rentę ustalono na podstawie Umowy z 1975 r. jeszcze przed 1 maja 2004 r., to nie musi się Pan/Pani obawiać, że emerytura/renta ta zostanie wstrzymana. Pan/Pani posiada prawo do emerytury/renty tak długo, dopóki mieszka Pan/Pani w Niemczech.

### Nasza wskazówka:

Jeżeli chce się Pan/Pani przeprowadzić za granicę, to proszę najpierw poinformować o tym swoją instytucję emerytalno-rentową. Proszę wyjaśnić także we właściwej kasie chorych kwestię ubezpieczenia chorobowego.

Ewentualnie okresy te można również zaliczyć w myśl ustawy o obcych rentach (FRG). Na ten temat proszę dowiedzieć się w swojej instytucji ubezpieczenia emerytalno-rentowego.

Jeżeli posiada Pan/Pani okresy ubezpieczeniowe w Polsce, które nie są objęte Umową z 1975 r., to przypuszczalnie może Pan/Pani otrzymać emeryturę/rentę za te okresy w myśl europejskiego prawa wspólnotowego. Do nich należą okresy przebyte w Polsce, np.:

- jako rolnik,
- „mundurowy“ (między innymi jako żołnierz zawodowy, funkcjonariusz Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Służby Więziennej) lub
- osoba pracująca na własny rachunek.

Polska instytucja ubezpieczenia emerytalno-rentowego ustala czy i jakie Pana/Pani okresy ubezpieczeniowe uwzględnia się w myśl europejskiego prawa wspólnotowego.

Bliższe informacje na temat między- państwowego obliczania świadczenia zawiera nasza bezpłatna broszura „Leben und arbeiten in Europa“.

### Proszę pamiętać:

**Emeryturę/rentę za te okresy otrzyma Pan/Pani w ramach europejskiego prawa wspólnotowego ze swojej polskiej instytucji ubezpieczenia społecznego. Niemiecka instytucja ubezpieczenia emerytalno-rentowego uwzględni te okresy jedynie w myśl europejskiego prawa wspólnotowego w ramach międzypaństwowego obliczania emerytury/renty, chyba, że okresy te zaliczono już w myśl ustawy o obcych rentach (FRG).**

## **Nowe ustalenie świadczenia po przystąpieniu do Unii Europejskiej**

Na stronie 10 dowie się Pan/Pani jakich okresów się nie uwzględnia.

Jeżeli otrzymuje Pan/Pani już emeryturę/rentę, to instytucja ubezpieczenia emerytalno-rentowego może na wniosek na nowo ustalić świadczenie. Nowe ustalenie niemieckiego świadczenia ma sens, jeśli polskie okresy ubezpieczeniowe wcześniej nie uwzględniono ani na podstawie Umowy z 1975 r. ani na podstawie ustawy o obcych rentach (FRG).

### **Nasza wskazówka:**

Jeżeli nie miał/a Pan/Pani do tego momentu prawa do emerytury/renty, to nowe ustalenie świadczenia może zakończyć się sukcesem. Po takim nowym ustaleniu świadczenia może dojść nawet po raz pierwszy do wypłaty emerytury/renty. Proszę poradzić się.

Umowa z 1990 roku obowiązywała w okresie przed przystąpieniem Polski do UE np. dla roszczeń z okresów ubezpieczeniowych, które przebyto po 31 grudnia 1990 w państwach związanych Umową.

Pana/Pani emerytura/renta będzie wtedy na nowo obliczona w myśl europejskiego prawa wspólnotowego przy dodatkowym uwzględnieniu polskich okresów ubezpieczeniowych.

Jeżeli okresy przebyte w Polsce uwzględniono w pełnym zakresie na podstawie Umowy z 1975 r., to brak jest podstawy do nowego ustalenia świadczenia.

Jeżeli otrzymuje Pan/Pani emeryturę/rentę w myśl Umowy z 1990 r., to proszę zwrócić się do swojej instytucji ubezpieczenia emerytalno-rentowego. W takim przypadku nowe ustalenie świadczenia ma sens.

### **Złożenie wniosku!**

Jeżeli chciałby/chciałyby Pan/Pani swoją emeryturę/rentę ponownie sprawdzić na podstawie europejskiego prawa wspólnotowego, to musi Pan/Pani złożyć wniosek w swojej instytucji ubezpieczenia emerytalno-rentowego. W przypadku wyższej emerytury/renty będzie ona wypłacana od miesiąca, w którym złożono wniosek.



## Wniosek o emeryturę/rentę

**Jeżeli mieszka Pan/Pani w Niemczech, to może Pan/Pani złożyć wniosek we właściwej instytucji ubezpieczenia emerytalno-rentowego w Niemczech.**

W zasadzie powinien/powinna Pan/Pani złożyć wniosek o emeryturę/rentę w instytucji ubezpieczenia emerytalno-rentowego w kraju, w którym Pan/Pani mieszka.

Jeżeli chce Pan/Pani otrzymywać emeryturę/rentę z wielu krajów członkowskich Unii Europejskiej, to nie musi Pan/Pani składać wniosku w każdej z instytucji ubezpieczeniowych. Jeden wniosek dotyczy wszystkich instytucji.

### **Nasza wskazówka:**

Proszę podać we wniosku również zagraniczne okresy oraz o ile znane są – numer ubezpieczenia i znak akt.

Pytania i wnioski w stosunku do Polski rozpatrują w Niemczech następujące właściwe instytucje ubezpieczeniowe:

→ Niemieckie Federalne Ubezpieczenie Rentowe – Deutsche Rentenversicherung Bund,

- Niemieckie Ubezpieczenie Rentowe Górnictwo-Kolej-Żegluga – Deutsche Rentenversicherung Knappschaft-Bahn-See i
- Niemieckie Ubezpieczenie Rentowe w Berlinie-Brandenburgii – Deutsche Rentenversicherung Berlin-Brandenburg.

Jeżeli zapłacił/a Pan/Pani ostatnią niemiecką składkę do Deutsche Rentenversicherung Bund, to proszę zwracać się do:

Deutsche Rentenversicherung Bund

Telefon 030 865-0

Fax 030 865-27240

E-Mail [meinefrage@drv-bund.de](mailto:meinefrage@drv-bund.de)

Internet [www.deutsche-rentenversicherung-bund.de](http://www.deutsche-rentenversicherung-bund.de)

Jeżeli zapłacił/a Pan/Pani kiedykolwiek co najmniej jedną niemiecką składkę do Deutsche Rentenversicherung Knappschaft-Bahn-See, to proszę zwracać się do:

Deutsche Rentenversicherung Knappschaft-Bahn-See

Telefon 0234 304-0

Fax 0234 304-66050

E-Mail [rentenversicherung@kbs.de](mailto:rentenversicherung@kbs.de)

Internet [www.kbs.de](http://www.kbs.de)

Jeżeli zapłacił/a Pan/Pani ostatnią niemiecką składkę do regionalnej instytucji, to proszę zwracać się do:

Deutsche Rentenversicherung Berlin-Brandenburg

Telefon 030 3002-0

Fax 030 3002-1383

E-Mail [drv@drv-berlin-brandenburg.de](mailto:drv@drv-berlin-brandenburg.de)

Internet [www.deutsche-rentenversicherung-berlin-brandenburg.de](http://www.deutsche-rentenversicherung-berlin-brandenburg.de)

Jeżeli stosuje się dla Pana/Pani wyłącznie Umowę z 1975 r. i mieszka Pan/Pani w Niemczech, to proszę zwracać się bezpośrednio do miejscowej właściwej instytucji ubezpieczenia emerytalno-rentowego. Adresy znajdzie Pan/Pani w rozdziale: „Tylko o krok od Pana/Pani Ubezpieczenia Rentowego“.

Jeżeli nie wpłacił/a Pan/Pani żadnej niemieckiej składki, to proszę zwracać się do Deutsche Rentenversicherung Bund. Oni ustalą dla Pana/Pani właściwą instytucję.

**Proszę pamiętać:**

**Odpowiedź na pytanie, która instytucja jest dla Pana/Pani instytucją właściwą, przedstawiona jest w sposób uproszczony. Wniosek lub zapytania może Pan/Pani kierować do każdej innej instytucji ubezpieczeniowej. Ta instytucja skieruje Pana /Pani wniosek do instytucji właściwej.**

Pan/Pani może zgłaszać się także do instytucji ubezpieczeniowych w Polsce:

**Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS)**

**ul. Czerniakowska 16**

**00-701 WARSZAWA**

**POLSKA**

**Internet [www.zus.pl](http://www.zus.pl)**

Strona internetowa jest dostępna w języku niemieckim i angielskim.

Proszę korzystać z informacji podanych w Internecie.

Jeżeli zastosowanie ma wyłącznie Umowa z 1975 r. i mieszka Pan/Pani w Polsce, to proszę zwracać się do miejscowego właściwego Oddziału ZUS.

Pan/Pani może zwracać się również do miejscowych Inspektoratów, Punktów Obsługi Klienta lub do właściwe-

go dla Niemiec Oddziału ZUS w zakresie stosowania europejskiego prawa wspólnotowego:

ZUS Opole  
Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych  
ul. Wrocławska 24  
45-701 OPOLE  
POLSKA

Właściwą instytucją rolniczego ubezpieczenia emerytalno-rentowego jest Centrala Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Warszawie:

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS)  
Centrala  
Al. Niepodległości 190  
00-608 WARSZAWA  
POLSKA  
Internet [www.krus.org.pl](http://www.krus.org.pl)

Pan/Pani może zwracać się również do regionalnych Oddziałów KRUS, miejscowych Punktów Obsługi Klienta lub do właściwego dla Niemiec KRUS w zakresie stosowania europejskiego prawa wspólnotowego:

KRUS Ostrów Wielkopolski  
Al. Krotoszyńska 41  
60-959 OSTROW WIELKOPOLSKI  
POLSKA

Jeżeli był/a Pan/Pani żołnierzem zawodowym lub funkcjonariuszem Policji, to proszę zwracać się do polskich odrębnych instytucji zaopatrzenia emerytalno-rentowego. O adresach instytucji odrębnych można dowiedzieć się w najbliższej instytucji ubezpieczenia rentowego.





## Udzielamy porad na miejscu

**Niemieckie Ubezpieczenie Rentowe oferuje regularnie swoim klientom mającym zagraniczne okresy ubezpieczeniowe Międzynarodowe Dni Poradnictwa.**

W ramach poradnictwa w zakresie ustawowego ubezpieczenia emerytalno-rentowego przyjeżdżają wraz z niemieckimi fachowcami pracownicy polskiego ubezpieczenia emerytalno-rentowego i udzielają porad związanych z polskim prawem emerytalno-rentowym.

Miejsca i terminy tych spotkań znajdzie Pan/Pani na stronie: [www.deutsche-rentenversicherung.de](http://www.deutsche-rentenversicherung.de) w rubryce: Serwis; Kontakt i poradnictwo, lub dowie się bezpłatnie pod numerem telefonu: 0800 10004800.

# Tylko o krok od Pana/Pani Ubezpieczenia Rentowego

Czy ma Pan/Pani pytania. Czy potrzebuje Pan/Pani informacji lub życzy sobie osobistej porady? Jesteśmy do Państwa dyspozycji: kompetentni, neutralni i bezpłatni.

## Z naszymi broszurami

Nasza oferta broszur ma szeroki zakres informacyjny. To, co Państwa interesuje, można zamówić lub pobrać na stronach [www.deutsche-rentenversicherung.de](http://www.deutsche-rentenversicherung.de).

## Przy telefonie

Na pytania odpowiadamy bezpłatnie przy naszym telefonie serwisowym. Przez telefon można zamówić również materiał informacyjny i formularze lub zapytać o najbliższą osobę kontaktową. Proszę wybrać numer telefonu 0800 1000 4800.

## Internet

Na stronie [www.deutsche-rentenversicherung.de](http://www.deutsche-rentenversicherung.de) jesteśmy osiągalni przez całą dobę. Na tej stronie może Pan/Pani zamówić lub pobrać druki lub broszury, dowiedzieć się o wielu sprawach. Online można wygodnie załatwić swoje sprawy w domu.

## W osobistej rozmowie

Najbliższy Punkt Obsługi Klienta znajdzie Pan/Pani na naszej stronie startowej w Internecie lub dzwoniąc na telefon serwisowy. Tam można też wygodnie umówić się na termin lub zarezerwować termin online. Pomoże Państwu też nasz Mobil App iRente.

Doradcy ubezpieczeniowi działający społecznie są w bezpośrednim sąsiedztwie i pomogą Państwu np. wypełnić formularze wnioskowe.

### Szybkie kontakty z nami poprzez:

0800 1000 4800 (bezpłatny numer w Niemczech)  
[www.deutsche-rentenversicherung.de](http://www.deutsche-rentenversicherung.de)  
[info@deutsche-rentenversicherung.de](mailto:info@deutsche-rentenversicherung.de)



Porad w innych językach udzielamy tylko na międzynarodowych dniach poradnictwa. Terminy znajdują Państwo w Internecie.

### **Nasz partner**

W naszych Wspólnych Placówkach Serwisowych dla Rehabilitacji wraz z innymi instytucjami udzielamy Państwu odpowiedzi na temat rehabilitacji.

Również w urzędach ubezpieczeniowych miast i gmin można złożyć wniosek o emeryturę/rentę, otrzymać formularze i oddać dokumenty ubezpieczeniowe.

### **Instytucje Niemieckiego Ubezpieczenia Rentowego**

#### **Deutsche Rentenversicherung Baden-Württemberg**

Gartenstraße 105  
76135 Karlsruhe  
Telefon 0721 825-0

#### **Deutsche Rentenversicherung Bayern Süd**

Am Alten Viehmarkt 2  
84028 Landshut  
Telefon 0871 81-0

#### **Deutsche Rentenversicherung Berlin-Brandenburg**

Bertha-von-Suttner-Straße 1  
15236 Frankfurt (Oder)  
Telefon 0335 551-0

#### **Deutsche Rentenversicherung Braunschweig-Hannover**

Lange Weihe 6  
30880 Laatzen  
Telefon 0511 829-0

#### **Deutsche Rentenversicherung Hessen**

Städelstraße 28  
60596 Frankfurt am Main  
Telefon 069 6052-0

#### **Deutsche Rentenversicherung Mitteldeutschland**

Georg-Schumann-Straße 146  
04159 Leipzig  
Telefon 0341 550-55

#### **Deutsche Rentenversicherung Nord**

Ziegelstraße 150  
23556 Lübeck  
Telefon 0451 485-0

**Deutsche Rentenversicherung  
Nordbayern**

Wittelsbacherring 11  
95444 Bayreuth  
Telefon 0921 607-0

**Deutsche Rentenversicherung  
Oldenburg-Bremen**

Huntestraße 11  
26135 Oldenburg  
Telefon 0441 927-0

**Deutsche Rentenversicherung  
Rheinland**

Königsallee 71  
40215 Düsseldorf  
Telefon 0211 937-0

**Deutsche Rentenversicherung  
Rheinland-Pfalz**

Eichendorffstraße 4-6  
67346 Speyer  
Telefon 06232 17-0

**Deutsche Rentenversicherung  
Saarland**

Martin-Luther-Straße 2-4  
66111 Saarbrücken  
Telefon 0681 3093-0

**Deutsche Rentenversicherung  
Schwaben**

Dieselstraße 9  
86154 Augsburg  
Telefon 0821 500-0

**Deutsche Rentenversicherung  
Westfalen**

Gartenstraße 194  
48147 Münster  
Telefon 0251 238-0

**Deutsche Rentenversicherung  
Bund**

Ruhrstraße 2  
10709 Berlin  
Telefon 030 865-0

**Deutsche Rentenversicherung  
Knappschaft-Bahn-See**

Pieperstraße 14-28  
44789 Bochum  
Telefon 0234 304-0

QR Code jest zarejestrowaną marką Denso Wave Incorporated.